

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

تحلیلی جامعہ شناختی
از سنت عزاداری
امام حسین

علیہ السلام

حجت الاسلام اکبر میر سیاه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحلیلی جامعه شناختی از سنت عزاداری امام حسین (ع)

نویسنده:

اکبر میرسپاه

ناشر چاپی:

معرفت

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	تحلیلی جامعه شناختی از سنت عزاداری امام حسین (ع)
۶	مشخصات کتاب
۶	تحلیلی جامعه شناختی از سنت عزاداری امام حسین
۹	پاورقی
۹	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

تحلیلی جامعه‌شناختی از سنت عزاداری امام حسین (ع)

مشخصات کتاب

شماره کتابشناسی ملی: ایران ۷۶-۱۲۵۷۴

سرشناسه: میرسپاه اکبر، حجت‌الاسلام

عنوان و نام پدیدآور: تحلیلی جامعه‌شناختی از سنت عزاداری امام حسین میرسپاه اکبر، حجت‌الاسلام

منشأ مقاله: معرفت ش ۲۰، (بهار ۱۳۷۶): ص ۸۵-۸۷.

توصیفگر: سوگوارهای ماه محرم

توصیفگر: جامعه‌شناسی

تحلیلی جامعه‌شناختی از سنت عزاداری امام حسین

«حرم سیدالشهداء مزار انبیا و ملائکه است» (زیارت سیدالشهدا (ع) موجب برآورده شدن حوایج دنیوی و به دست آوردن ثواب‌های اخروی و استکمالات معنوی می‌شود). راه انداختن دسته‌های سینه‌زن و زنجیر زن، پوشیدن لباس سیاه، حمل پرچم‌های رنگارنگ، علم، علامت و مانند اینها، همه برای زنده نگه‌داشتن فرهنگ عاشورا، امر ضروری است و مبارزه با اینها یا ناشی از اغراض سوء است و یا از کمال بی‌خبری و بی‌سلیقه‌گی. «کنش اجتماعی را می‌توان به عنوان ساده‌ترین عنصر زندگی اجتماعی انسان در نظر گرفت. از «کنش اجتماعی چنین تعبیر کرده‌اند: «حرکت‌بارزی که از یک انسان برای حصول هدفی نسبت به انسان دیگر، صادر می‌شود.» وقتی «کنش اجتماعی استمرار یابد «تحریک متقابل اجتماعی روی می‌دهد و این تحریک به «ارتباط متقابل اجتماعی منجر می‌شود. بر اثر «ارتباط متقابل اجتماعی کنش‌های اجتماعی یک انسان با کنش‌های اجتماعی انسان‌های دیگری که در پیرامون او هستند، می‌آمیزند و از این آمیزش، «کنش‌های متقابل اجتماعی به وجود می‌آیند. از «کنش‌های متقابل اجتماعی، که یکی از مفاهیم محوری در جامعه‌شناسی است، می‌توان چنین تعبیر کرد: کنش‌هایی هستند که بین دو یا چند انسان واقع می‌شوند و در میان آنان نوعی هماهنگی به وجود می‌آورند. کنش‌های متقابل اجتماعی در تقسیم‌نخستین، بر دو قسم‌اند: پیوسته و گسسته. کنش‌های متقابل اجتماعی پیوسته آنهایی است که در جهت یگانه‌ای صورت می‌گیرند؛ مانند گفتگو برای کشف یک حقیقت و یا تعاون برای تحقق یک امر خیر. کنش‌های متقابل اجتماعی گسسته آنهایی است که جهت یگانه‌ای ندارند؛ مانند رقابت و ستیز. دوام و استحکام زندگی اجتماعی به آمیختن کنش‌های متقابل پیوسته و گسسته بستگی دارد و بدین گونه است که مفهوم «همسازی مطرح می‌شود. «همسازی کوششی برای رفع اختلاف کنش‌های متقابل پیوسته و گسسته است. صورت کامل همسازی «سازگاری می‌باشد که نه «سازش است و نه «توافق؛ زیرا در این دو، تنزل از مواضع مطرح می‌باشد، در حالی که در سازگاری اصلا سخن از تنزل نیست، هر چند ممکن است در مواردی هم تنزلی رخ دهد، بلکه سخن در این است که می‌دانند به هم نزدیک می‌شوند و می‌خواهند که به هم نزدیک شوند. بدین دلیل، از «سازگاری به همسازی‌ای که با خواست و آگاهی شخصی صورت می‌گیرد، تعبیر شده است. از همسازی کنش‌های متقابل پیوسته و گسسته، «گروه اجتماعی پدید می‌آید. «گروه اجتماعی نیز یکی دیگر از مفاهیم محوری جامعه‌شناسی است و از آن به دو یا عده بیشتری از انسان‌ها تعبیر می‌شود که کنش‌های متقابلی بین آنان روی می‌دهد و از همسازی برخوردارند. کنش‌های متقابل اعضای گروه و خرده‌گروه‌ها موجب «پویایی گروهی می‌شود و بر اثر آن، اعضای گروه در زندگی یکدیگر رخنه می‌کنند و به یکدیگر وابسته می‌شوند و در نتیجه، به اتحاد بیشتری دست می‌یابند. «نفوذ متقابل گروهی و «اتکای متقابل گروهی از این طریق حاصل می‌شود. از هماهنگی و سنخیتی که بدین منظور در رفتار اعضای گروه

پدید می‌آید «رفتار گروهی ظاهر می‌شود. گونه‌ای از «رفتار گروهی، که جنبه عاطفی شدید دارد و بر کنش‌ها و یا واکنش‌های متقابل دورانی استوار است»، «رفتار جمعی نامیده می‌شود. کنش‌ها یا واکنش‌های مزبور به «واگیری اجتماعی می‌انجامد؛ یعنی بر اثر آنها، اعضای گروه به سرعت و با شدتی فزاینده، رفتار عاطفی یکدیگر را فرامی‌گیرند و در نتیجه، از نوعی مسانخت عاطفی برخوردار می‌شوند. گروه برخوردار از «رفتار جمعی را «جمع می‌نامند. جامعه‌شناسان معمولاً از مفهوم «جمع، خود را به مفهوم «جماعت، که مهم‌ترین نوع جمع است، می‌رسانند و آنگاه تحقیق خود را روی «جماعت متمرکز می‌کنند. «جماعت جمعی است پرمسانخت، مرکب از اشخاصی که معمولاً در یک‌جا گرد نمی‌آیند، با یکدیگر «ربط می‌یابند و به «جنب و جوش می‌افتند. «ربط رابطه عاطفی عمیقی است که دو یا چند تن را به یکدیگر پیوند می‌دهد، به طوری که آنان به راحتی و خودبه‌خود با یکدیگر هماهنگ می‌شوند. «جنب و جوش رفتار عاطفی آشکاری است که بر اثر ربط اشخاص روی می‌دهد؛ مانند کف زدن و یا تکبیر گفتن. یکی از انواع جماعت، که با سایر انواع آن فرق بسیار دارد و از این‌رو، می‌توان آن را جمعی مستقل از جماعت به شمار آورد، «جماعت نامجاور» یا «عامه است. «عامه جمعی است کم‌تشابه و تسانخ، مرکب از افرادی که معمولاً در یک‌جا گرد نمی‌آیند، ولی به سبب مصالح مشترک خود با یکدیگر ارتباط پیدا می‌کنند و موجد «عقیده عمومی و «وفاق عمومی می‌شوند. مقصود از «عقیده عمومی قضاوتی است که مورد قبول عامه باشد؛ مانند قضاوت عامه کتابخوان که «کتاب در وضع فعلی از عرضه و تقاضای متناسبی برخوردار نیست و یا قضاوت عامه ورزشکار که «مسئول امور ورزشی کشور، درایت کافی ندارد.» منظور از «وفاق عمومی نیز عقیده‌ای است سخت دامنه‌دار و ریشه‌دار مانند عقیده عامه کتابخوان که «کتاب، ناصح مشفق و انیس کنج تنهایی است و یا مانند عقیده عامه ورزشکار که «تواضع و جوانمردی دو ویژگی جدایی‌ناپذیر ورزشکار واقعی است.» اکنون نوبت آن است که بحث را به گونه‌ای هدایت کنیم تا مناسبت طرح این مفاهیم جامعه‌شناختی را با آنچه قصد ادای آن را داریم، روشن سازد: هر جامعه انسانی [۱] را مورد مذاقه قرار دهیم، متوجه می‌شویم به طور عمده از چندین «عامه تشکیل شده است و هر «عامه ای را مورد بررسی قرار دهیم، متوجه می‌شویم که بر اساس «عقیده عمومی و «وفاق عمومی از خویش، عمل و عکس‌العمل بروز می‌دهد. بنابراین، می‌توانیم بگوییم: هر جامعه‌ای بر اساس عقاید و وفاق‌های عمومی به حیات اجتماعی‌اش ادامه می‌دهد. از سخن فوق، می‌توان چنین استفاده کرد که: نفوذ در عقاید و وفاق‌های عمومی و تغییر آنها مساوی با نفوذ و تغییر حیات اجتماعی است. به همین دلیل، «عقیده عمومی و «وفاق عمومی به شدت مورد توجه جامعه‌شناسان و علمای سیاست قرار دارد. اگر بخواهیم جامعه‌ای را در راستای یک مکتب قرار دهیم باید چاره‌ای بیندیشیم تا عقیده عمومی در این راستا قرار گیرد. برای این کار، به طور کلی، از چهار شیوه بهره گرفته می‌شود: الف - تطمیع؛ ب - تهدید؛ ج - تخریب؛ د - تبلیغ؛ در میان این چهار شیوه، تقریباً همه محققان قبول دارند که چهارمین شیوه از همه کارسازتر و مؤثرتر و بنابراین، مهم‌تر است. [۲] و باز به همین دلیل، جامعه‌شناسان و علمای سیاست، تحقیقات وسیعی در این زمینه انجام داده‌اند که هنوز هم این تحقیقات به گونه‌هایی ادامه دارد. متأسفانه به سبب گستردگی آن تحقیقات و عدم مجال، در اینجا، ذکر گزارشی - هرچند اجمالی - از آنها مقدور نیست. بنابراین، فقط به چند مطلب، که با این بحث تناسب بیشتری دارد، اشاره می‌کنیم: یکی از شیوه‌های بسیار مؤثر تبلیغی، تشکیل جلسات «تذکر» درباره امری است که ترویج آن مورد نظر است. در این جلسات به طور عمده، از مکانیسم «کنش و یا واکنش متقابل دورانی استفاده می‌شود؛ بدین صورت که افراد گرد آمده، به وسیله «ذاکر» تحریک می‌شوند. این تحریک، واکنشی در افراد به وجود می‌آورد. این واکنش در «ذاکر» مؤثر می‌افتد و واکنش شدیدتری را موجب می‌شود. این واکنش شدیدتر، خود تحریکی مجدد نسبت به آن افراد خواهد بود و باز واکنش و تحریکی دیگر. به این طریق، همواره بر شدت واکنش متناسخ آن افراد افزوده می‌شود و این همان است که از آن اینچنین تعبیر می‌شود: کنش‌های متقابل و واکنش‌های درونی اینچنین، به واگیری اجتماعی می‌انجامد. جلسات عزاداری امام حسین علیه‌السلام را در این ارتباط می‌توان مورد مذاقه قرار داد. عزاداری امام حسین علیه‌السلام از ابعاد گوناگون قابل بحث و

بررسی است. بحمدالله، بسیاری از این ابعاد، توسط علمای دین تا حدودی مورد بررسی قرار گرفته است، اما در این بحث، بعدی که ذکر شد، مد نظر است. وقتی از این زاویه نیز در توصیه‌های ائمه اطهار علیهم‌السلام به تشکیل جلسات عزاداری امام حسین علیه‌السلام نگاه کنیم این کار را بسیار حکیمانه می‌یابیم، به گونه‌ای که موجب می‌شود بیش از پیش به این انوار طیبه‌علیهم‌السلام ارادت ورزیم. یکی دیگر از شیوه‌های مؤثر تبلیغی، تعیین «اسوه برای مردم است. لازم است بیندیشیم که در عین اسوه بودن و هادی بودن همه ائمه اطهار علیهم‌السلام چرا امام حسین علیه‌السلام به عنوان مصباح هدایت و کشتی نجات، مطرح می‌شود؟ چرا تربت مرقد او از ویژگی و حرمت برخوردار است؟ آیا غیر از این است که دقیق‌ترین ابعاد یک اسوه، در امام حسین علیه‌السلام تجلی تام یافته است. از دیگر شیوه‌های مؤثر، در مرحله نخست، جعل شعایر و در مرحله بعد، تثبیت و ترویج آن شعایر می‌باشد؛ زیرا در صورت انجام گرفتن این کار، آن ایده مطلوب، تثبیت و ترویج شده است. راه انداختن دسته‌های سینه‌زن و زنجیر زن، پوشیدن لباس سیاه، حمل پرچم‌های رنگارنگ، علم، علامت و مانند اینها، همه برای زنده نگه‌داشتن فرهنگ عاشورا، امر ضروری است و مبارزه با اینها یا ناشی از اغراض سوء است و یا از کمال بی‌خبری و بی‌سلیقگی. آری، برخورد اصلاحی و تکمیلی و تحسینی از سوی فرزندان آشنا با مذاق شرع، نه تنها صحیح است، بلکه لازم هم می‌باشد و اعتراض به مغرضان یا بی‌خبرانی است که با این شعایر برخورد حذفی می‌کنند. از جمله شیوه‌های قابل ملاحظه، تعیین مکان‌هایی برای انجام دادن مناسک ویژه می‌باشد تا افراد با رو آوردن به آن مکان‌ها و انجام آن مناسک، تجدید عهدی با اعتقاد و ایده مطلوب کرده باشند و با این کار، دل‌ها هرچه بیشتر با آن ایده گره بخورد. در این ارتباط، توجه به روایاتی که حاوی مضامین ذیل است، مفید به نظر می‌رسد: «حرم سیدالشهدا علیه‌السلام مزار انبیا و ملائکه است. [۳]». «زیارت سیدالشهدا علیه‌السلام را ترک نکنید». [۴]. «زیارت سیدالشهدا علیه‌السلام موجب برآورده شدن حوائج دنیوی و به دست آوردن ثواب‌های اخروی و استکمالات معنوی می‌شود». [۵]. برای تکمیل این بحث به نظر می‌رسد تذکر دو مطلب ضروری باشد: ۱- ممکن است تصور شود نفوذ در عقیده عمومی عملی ناپسند است و تغییر آن را باید نوعی خیانت به مردم تلقی کرد؛ اما این تصور هیچ اساسی ندارد و حقیقت، آن است که صرف نفوذ در عقیده عمومی و تغییر آن را نه می‌توان خوب شمرد و نه بد. این بدان بستگی دارد که بینیم نفوذ به چه قصدی و تغییر از چه چیز به چه چیزی است. (دقت شود). ۲- بعضی عقیده دارند که اصلاً برخورد تبلیغاتی امر پسندیده‌ای نیست، بلکه باید فقط با روش‌های برهانی، مردم را به تشخیص حق از باطل موفق ساخت. هرچند بررسی انتقادی این سخن مجال دیگری می‌طلبد، اما اجمالاً در حد اعلان موضع باید یادآور شویم که: اولاً، هرگز روش‌های برهانی در سطح عمومی جامعه، ما را از برخوردهای تبلیغاتی مستغنی نمی‌کند و باید گفت: هریک به جای خویش نیکوست. ثانیاً، حتی فرزندان و خواص جامعه نیز نیازمند تبلیغات حساب شده و فنی‌اند تا علاوه بر تشخیص حق، انگیزه کافی برای عمل بر طبق آن داشته باشند این مطلب دقیق و لطیف، مربوط به فلسفه اخلاق و روان‌شناسی تربیتی است و باید همان‌جا مورد بحث قرار گیرد که صرف اقناع عقلی نمی‌تواند محرک انسان به سوی عمل باشد؛ اگرچه ظاهر رای افلاطون مقابل این است. این بحث را با ذکر فرازهایی از بیانات رهبر کبیر انقلاب، حضرت امام خمینی قدس سره به پایان می‌بریم: «در آن وقت، یکی از حرف‌ها که هی رایج بود می‌گفتند: ملت گریه؛ برای اینکه مجالس روضه را از دستشان بگیرند. این که همه مجالس روضه را آن وقت تعطیل کردند، آن هم به دست کسی که خودش در مجالس روضه می‌رفت و آن بازی‌ها را در می‌آورد، قضیه مجلس روضه بود یا از مجلس روضه آنها یک چیز دیگر می‌فهمیدند و آن را می‌خواستند از بین ببرند؟» [۶]. «امروز ما به مجالس تعزیه و روضه بیشتر از سابق احتیاج داریم.» [۷]. «زنده نگه‌داشتن عاشورا یک مساله بسیار مهم سیاسی - عبادی است. عزاداری کردن برای شهیدی که همه چیز را در راه اسلام داد یک مساله سیاسی است. یک مساله‌ای است که در پیشبرد انقلاب اثر بسزا دارد. ما از این اجتماعات استفاده می‌کنیم. [۸]». «مجالس عزا را با همان شکوهی که پیش‌تر انجام می‌گرفت و بیشتر از آن، حفظ کنید و اهل منبر - ایدهم‌الله تعالی - کوشش کنند در این که مردم را سوق بدهند به مسائل اسلامی و مسائل سیاسی اسلامی، مسائل اجتماعی اسلامی و از روضه دست برندارید

که ما با روضه زنده هستیم.» [۹].

پاورقی

[۱] غیر از جوامع ابتدایی؛ زیرا در آنها عامه وجود ندارد.

[۲] هر چند در بینش اسلامی، تقدیم و تاخیر این شیوه‌ها وابسته به یک سلسله معیارهای ارزشی ویژه این فرهنگ الهی است و از این حیث، باید در فرصت مناسب دیگری به بحث پرداخت، لکن در این مقال، این بررسی از حیث تحلیل جامعه‌شناسانه مدنظر است.

[۳] ر. ک. به: محمد تقی مجلسی، بحار الانوار، ابواب ما یختص بتاریخ الحسین بن علی علیهما السلام، باب ۳۴، باب ثواب البکاء علی مصیبت و مصائب سائر الائمه علیهم السلام و فیه ادب الماتم یوم عاشوراء، ج ۴۴، ص ۲۷۸-۲۹۶.

[۴] ر. ک. به: کامل الزیارات، باب ۳۸، روایت ۱ و ۴ و نیز باب ۱۰ روایت ۱.

[۵] پیشین، باب ۴۱، روایت ۳.

[۶] پیشین، باب ۴۶، روایت ۱ و ۲؛ باب ۴۹ و روایت ۱، ۲ و ۵، باب ۵۱؛ روایت ۱ باب ۵۶؛ روایت ۳، باب ۵۹؛ روایت ۲، باب ۴۹؛ روایت ۶، باب ۲۲؛ روایت ۱ و ۲، باب ۴۴؛ روایت ۱، باب ۵۰؛ روایت ۱ و ۲، باب ۵۲؛ روایت ۱ و ۲، باب ۵۴؛ روایت ۱۷ و باب‌ها و روایات دیگری در همان کتاب.

[۷] روح الله موسوی (رهبر کبیر انقلاب قدس سره)، صحیفه نور، ج ۸، بیانات در جمع و عاظ و خطبای مذهبی به مناسبت حلول ماه محرم.

[۸] روح الله موسوی (رهبر کبیر انقلاب قدس سره)، صحیفه نور، ج ۸، بیانات در جمع و عاظ و خطبای مذهبی به مناسبت حلول ماه محرم.

[۹] روح الله موسوی (رهبر کبیر انقلاب قدس سره)، صحیفه نور، ج ۸، بیانات در جمع و عاظ و خطبای مذهبی به مناسبت حلول ماه محرم.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی) آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره

الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲-۲۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: -۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۱۸۰-۰۹۰ IR

۵۳-۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام: - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را ببدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

